

[Karlskov Jensen.]

tion til andre sammenhænge, hvor vi har gennemført noget tilsvarende — at man skal stille mennesker frit og ikke lægge tvang på dem i en sådan situation, så må det være rimeligt, at de i loven bliver sikret retten til at sige fra, således at det ikke kommer dem til skade i deres fremtidige virke eller stilling ved hospitalerne.

Dette ændringsforslag har tilslutning fra de konservative medlemmer i udvalget.

Venstre vil altså ved afstemningen om ændringsforslagene stemme for ændringsforslag nr. 2 og 6. Vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 4, der er stillet af et mindretal inkl. SF, et forslag, der betyder bortfald af lægernes adgang til at nægte at medvirke ved svangerskabsafbrydelse, en ret, de jo har efter den gældende lov, og som også er medtaget i lovforslaget fra justitsministeren. Vi vil undlade at stemme vedrørende de af justitsministeren eller udvalgets flertal stillede ændringsforslag — de kommer måske heller ikke til afstemning — nr. 1, 3, 5 og 7, men vi mener, at de alle er udtryk for en forbedring i forhold til det fremsatte lovforslag.

Når selve lovforslaget kommer til tredje behandling, vil flertallet af venstres gruppe ikke kunne medvirke til dets vedtagelse, men vil stemme imod.

Else-Merete Ross: I det radikale venstre er der stadig forskellige synspunkter. Nogle mener, at vi allerede gik lovlig vidt med loven af 1970, og kan derfor ikke stemme for det fremsatte lovforslag. For andre vil deres endelige stillingtagen afhænge af, om visse af ændringsforslagene gennemføres. Et par vil undlade at stemme, og endelig er der en del, der vil stemme for lovforslaget.

I forbindelse med justitsministerens nuværende lovforslag hævdes det ofte, at respekten for fosterets liv tilsidesættes. De, der taler sådan, må have glemt, at denne respekt for fosterets liv opgav vi allerede i princippet, da vi gennemførte den første svangerskabslov af 1937. Fra 1937 og over de følgende ændringer i svangerskabsloven har vi ladet andre berettigede hensyn få en stadig større vægt. Hensynet til moderens fysiske, psykiske og sociale tilstand og hensynet til de øvrige medlemmer af hendes familie er trådt i forgrunden.

I 1970-loven gav man kvinder over 38 år og kvinder, der havde 4 hjemmeboende børn under 18 år, ret til selv at bestemme, om de ville gennemføre et svangerskab eller ej. De havde selv det fulde ansvar, mens alle andre kvinder skulle dele ansvaret med dem, der bevilgede aborten. Det nye er, at alle kvinder selv skal tage det fulde ansvar, vel at mærke indtil udgangen af 12. svangerskabsuge. Efter den tid kræves som hidtil tilladelse fra samrådet.

Man bruger i nogle kredse det udtryk, at kvinden skal have ret til at bestemme over sin egen krop. Det udtryk kan jeg ikke lide i denne forbindelse. Jeg synes hellere, man skulle tale om den pligt, kvinden har over for sin egen krop til at beskytte sig mod at blive uønsket gravid. Men da vi ved, at vi endnu ikke har gjort nok for, at denne pligtfølelse er tilstrækkelig udbredt, og da der trods prævention kan opstå uønsket svangerskab, skal vi ikke straffe vedkommende ved at tvinge hende til at gennemføre svangerskabet.

Jeg mener, vi skal give den uønsket gravide ret til at bestemme, om hun på det pågældende tidspunkt føler, at hun har evner, muligheder og kærlighed nok til at blive en god mor for det kommende barn. Det kan andre ikke afgøre for hende. Det er hun den eneste, der kan gøre. Derfor må ansvaret være hendes alene og ikke deles mellem hende og et samråd. Af hensyn til hendes helbred sætter vi dog grænsen for hendes selvbestemmelsesret til 12. svangerskabsuge. Efter det tidspunkt må der lægelig sagskundskab til for at afgøre, om de forhold, der begrunder ansøgningen om afbrydelse af svangerskabet, har en sådan vægt, at det findes berettiget at udsætte hende for den forøgede helbredsmæssige risiko, som indgrebet indebærer efter 12. uge.

Vi har i det radikale venstre den opfattelse, at abort er den slettest tænkelige form for familieplanlægning. For at begrænse aborternes antal er det nødvendigt med øget oplysning og vejledning. Fra flere lægers side har det været fremhævet, at man burde gøre antikonceptionelle midler helt eller delvis gratis og give øgede tilskud til forskning af nye og bedre egnede antikonceptionelle midler. Når udvalget har stillet spørgsmål til justitsministeren om oplysning og om præventive midler, har det undret mig,